

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 19. marca 2009*

Vo veci C-510/06 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané 11. decembra 2006,

Archer Daniels Midland Co., so sídlom v Decatur, Illinois (Spojené štáty americké),
v zastúpení: M. Garcia, solicitor, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

odvolateľka,

ďalší účastník konania:

Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: A. Bouquet a X. Lewis,
splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

* Jazyk konania: angličtina.

ARCHER DANIELS MIDLAND/KOMISIA
SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia A. Tizzano, A. Borg Barthet,
E. Levits (spravodajca) a J.-J. Kasel,

generálna advokátka: V. Trstenjak,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 15. mája 2008,

vyhlásil tento

Rozsudok

- ¹ Spoločnosť Archer Daniels Midland Co. (ďalej len „ADM“) svojím odvolaním navrhuje zrušiť rozsudok Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 27. septembra 2006, Archer Daniels Midland/Komisia, T-329/01, Zb. s. II-3255, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým sa zamietla ich žaloba smerujúca k zrušeniu rozhodnutia Komisie K (2001) 2931 v konečnom znení z 2. októbra 2001 o konaní, ktorým sa uplatňuje článok 81 ES a článok 53 Zmluvy EHP (vec COMP/E-1/36.756 — Glukonát sodný; ďalej len „sporné rozhodnutie“) v rozsahu, v akom sa jej týka.

Právny rámec

- 2 Článok 15 ods. 2 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962, Prvé nariadenie implementujúce články [81] a [82] zmluvy (Ú. v. ES 1962, 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3) stanovuje:

„Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty od 1 000 do 1 000 000 účtovných jednotiek alebo viac, ale nepresahujúcej 10 % obratu v predchádzajúcom obchodnom roku každého podniku, ktorý sa zúčastnil porušenia, ak buď úmyselne, alebo z nebalosti:

- a) porušili článok [81] ods. 1 alebo článok [82] zmluvy;

...

Pri stanovení pokuty sa bude posudzovať jednak závažnosť porušenia a tiež jeho trvanie.“

- 3 Usmernenia k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy o ESÚO (Ú. v. ES C 9, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 171, ďalej len „usmernenia“) stanovujú:

„Zásady tu načrtnuté by mali zabezpečiť priehľadnosť a nestrannosť rozhodnutí Komisie, rovnako v očiach podnikov, ako aj v očiach Súdneho dvora, pričom právomoci Komisie stanovovať pokuty v rozmedzí 10 % celkového obratu, ktoré jej prislúchajú na základe relevantnej legislatívy, ostávajú zachované. Tieto právomoci sa však musia riadiť koherentnou a nediskriminačnou politikou, konzistentnou s cieľmi sledovanými penalizáciou porušení pravidiel súťaže.“

Nová metóda určovania výšky pokuty sa bude pridržať nasledujúcich pravidiel, ktoré začínajú od základnej čiastky, ktorá sa bude zvyšovať s ohľadom na príťažujúce okolnosti, alebo znižovať s ohľadom na poľahčujúce okolnosti.“

4 Vo štvrtom a šiestom podseku časti 1 A usmernení sa uvádza:

„Taktiež bude nevyhnutné brať do úvahy efektívnu ekonomickú kapacitu vinníkov, ktorou môžu spôsobiť značnú škodu iným prevádzkovateľom, najmä spotrebiteľom, tiež je nevyhnutné stanoviť pokutu na úroveň, ktorá zabezpečí, aby mala pokuta dostatočne odstrašujúci účinok.“

...

Keď sa priestupok týka viacerých podnikov (napr. kartelov), možno bude nutné v niektorých prípadoch uplatniť zváženie výšky pokút stanovených v rámci každej z troch kategórií, aby bola zohľadnená špecifická záťaž a teda aj reálny dosah porušovania pravidiel každého podniku v hospodárskej súťaži, predovšetkým tam, kde je značná disparita medzi veľkosťou podnikov, ktoré sa dopúšťajú tých istých priestupkov.“

5 Časť 3 usmernení pod názvom „Poľahčujúce okolnosti“ stanovuje:

„Základná čiastka bude znížená tam, kde existujú poľahčujúce okolnosti, ako napr.:

...

- ukončenie porušovania, akonáhle zasiahne Komisia (konkrétne v prípadoch, keď realizuje kontroly),

...“

Sporné rozhodnutie

Kartel

- 6 Komisia zaslala sporné rozhodnutie šiestim podnikom, ktoré sa zaoberali výrobou glukonátu sodného, t. j. Akzo Nobel NV (ďalej len „Akzo“), ADM, Coöperatieve Verkoop- en Productievereniging van Aardappelmeel en Derivaten Avebe BA (ďalej len „Avebe“), Fujisawa Pharmaceutical Co. Ltd (ďalej len „Fujisawa“), Jungbunzlauer AG (ďalej len „JBL“) a Roquette Frères SA (ďalej len „Roquette“).

- 7 Glukonát sodný je súčasťou chelátových činidiel, ktoré sú látkami deaktivujúcimi ióny kovov v priemyselných postupoch. Tieto postupy zahŕňajú najmä priemyselné čistenie, úpravu povrchov a čistenie vôd. Chelátové činidlá sú teda používané v potravinárskom, kozmetickom, farmaceutickom, papierenskom, betonárskom priemysle a aj v iných priemyselných odvetviach.

- 8 V októbri a decembri 1997, ako aj vo februári 1998 bola Komisia informovaná, že po tom, ako americké ministerstvo spravodlivosti začalo vyšetrovanie, spoločnosti Akzo, Avebe, Glucona vof (ďalej len „Glucona“), spoločnosť, ktorá bola do roku 1995 ovládaná spoločnosťou Akzo Chemie BV, 100 % dcérskou spoločnosťou Akzo a Avebe, Fujisawa a Roquette priznali, že boli účastníkmi kartelu, v rámci ktorého boli dohodnuté ceny glukonátu sodného a rozdelený predaj tohto výrobku v Spojených štátoch a inde. Po dohodách uzatvorených s americkým ministerstvom spravodlivosti americké orgány uložili pokuty týmto spoločnostiam, ako aj spoločnosti ADM.

- 9 Komisia 18. februára 1998 zaslala podľa článku 11 nariadenia č. 17 žiadosti o informácie hlavným výrobcom, dovozcom, vývozcom a kupujúcim glukonátu sodného v Európe. Táto žiadosť nebola určená ADM.

- 10 Po prijatí týchto žiadostí sa spoločnosť Fujisawa skontaktovala s Komisiou a ponúkla jej spoluprácu na základe oznámenia Komisie o neuložení alebo znížení pokút v prípadoch kartelov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 207, s. 4, ďalej len „oznámenie o spolupráci“).
- 11 Komisia 10. novembra 1998 zaslala žiadosť o informácie spoločnosti ADM, ktorá Komisii oznámila svoj zámer spolupracovať.
- 12 Komisia vzhľadom na informácie a ďalšie dôkazy, ktoré jej boli poskytnuté, konštatovala, že dotknuté podniky sa zúčastnili na karteli založenom na určovaní cien a na rozdelení trhu pridelením minimálnych predajných kvót na trhu glukonátu sodného a zavedení mechanizmov dohľadu, na ktorých sa účastníci kartelu dohodli počas pravidelných multilaterálnych a bilaterálnych stretnutí. Komisia teda 17. mája 2000 zaslala oznámenie o výhradách spoločnosti ADM a iným podnikom, ktorých sa týkalo porušenie článku 81 ods. 1 ES a článku 53 ods. 1 Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 (Ú. v. ES L 1, s. 3; Mim. vyd. 11/052, s. 3). Žiadna z týchto spoločností nepožiadala o vypočutie, ani nepopierala opodstatnenosť skutočností uvedených v oznámení o výhradách.

Dĺžka trvania kartelu

- 13 Komisia sa nazdáva, že ak sa zohľadní účasť všetkých podnikov, kartel trval od februára 1987 do júna 1995. V tejto súvislosti považuje stretnutie, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 3. až 5. júna v Anaheime (Spojené štáty) (ďalej len „stretnutie v dňoch od 3. až 5. júna 1995“) za posledný pokus o pokračovanie predmetného kartelu. Z uvedeného vyplýva, že Komisia nevzala do úvahy skutočnosť, že spoločnosť ADM ukončila svoju účasť na karteli počas stretnutia 4. októbra 1994 v Londýne (Spojené kráľovstvo) (ďalej len „stretnutie 4. októbra 1994“).

Pokuty

- 14 Na účely určenia príslušných súm pokút Komisia použila metódu opísanú v usmerneniach, ako aj v oznámení o spolupráci.
- 15 Po prvé Komisia určuje základnú sumu pokuty v závislosti od závažnosti a trvania porušenia.
- 16 V tejto súvislosti, pokiaľ ide o závažnosť porušenia, Komisia najprv v tristosedemdesiatom prvom odôvodnení sporného rozhodnutia konštatovala, že dotknuté podniky sa dopustili veľmi závažného porušenia, vzhľadom na jeho povahu, jeho konkrétny vplyv na trh glukonátu sodného v Európskom hospodárskom priestore a rozsah dotknutého geografického trhu.
- 17 Komisia následne v tristosedemdesiatom ôsmom až tristoosemdesiatom piatom odôvodnení sporného rozhodnutia dospela k záveru, že je potrebné zohľadniť efektívnu ekonomickú kapacitu spôsobujúcu narušenie hospodárskej súťaže a stanoviť pokutu vo výške, ktorá by zabezpečila jej dostatočný odstrašujúci účinok. V dôsledku toho Komisia zaradila dotknuté podniky do dvoch kategórií, vychádzajúc z celosvetového obratu dosiahnutého dotknutými podnikmi, pokiaľ ide o predaj glukonátu sodného v priebehu roka 1995, čo bol posledný rok trvania porušovania, pričom tieto údaje účastníci konania odovzdali Komisii po tom, ako dostali žiadosti o informácie, a Komisia na ich základe vypočítala príslušné podiely týchto podnikov na trhu. Do prvej kategórie zaradila podniky, ktoré podľa údajov, ktoré mala k dispozícii, mali podiel na svetovom trhu glukonátu sodného vyšší ako 20 %, teda Fujisawa (35,54 %), JBL (24,75 %) a Roquette (20,96 %). V prípade týchto podnikov Komisia stanovila východiskovú sumu na 10 miliónov eur. Do druhej kategórie zaradila podniky, ktoré podľa údajov, ktoré mala k dispozícii, mali podiel na svetovom trhu glukonátu sodného nižší ako 10 %, teda Glucona (približne 9,5 %) a ADM (9,35 %). V prípade týchto podnikov Komisia stanovila východiskovú sumu pokuty na 5 miliónov eur, teda pre Akzo a Avebe, ktorí spoločne ovládali spoločnosť Glucona, na 2,5 milióna eur pre každého z nich.

- 18 Navyše na zabezpečenie toho, aby na jednej strane mala pokuta dostatočný odstrašujúci účinok a aby sa na druhej strane zohľadnila skutočnosť, že veľké podniky majú k dispozícii informácie a právno-ekonomickú infraštruktúru, ktorá im umožňuje lepšie posúdiť porušovanie, ktoré predstavuje ich správanie, a dôsledky, ktoré z toho vyplývajú z hľadiska práva hospodárskej súťaže, Komisia pristúpila v tristoosemdesiatom ôsmom odôvodnení sporného rozhodnutia k úprave týchto východiskových súm. V dôsledku toho, zohľadňujúc veľkosť a globálne zdroje dotknutých podnikov, Komisia uplatnila násobný koeficient 2,5 na východiskové sumy určené v prípade ADM a Akzo, a tým došlo k zvýšeniu, takže v prípade ADM bola stanovená východisková suma 12,5 milióna eur a v prípade Akzo 6,25 milióna eur.
- 19 V tristoosemdesiatom deviatom až tristodeväťdesiatom druhom odôvodnení sporného rozhodnutia Komisia uviedla, že s cieľom zohľadniť dĺžku trvania porušovania v prípade jednotlivých podnikov bolo potrebné zvýšiť východiskovú sumu o 10 % za rok, teda došlo k zvýšeniu o 80 % v prípade Akzo, Avebe, Fujisawa a Roquette, o 70 % v prípade JBL a o 35 % v prípade ADM.
- 20 V tristodeväťdesiatom šiestom odôvodnení sporného rozhodnutia Komisia stanovila základnú čiastku pokút na 11,25 miliónov eur, pokiaľ ide o Akzo, na 16,88 miliónov eur, pokiaľ ide o ADM, 4,5 miliónov eur, pokiaľ ide o Avebe, 18 miliónov eur, pokiaľ ide o Fujisawa a Roquette, ako aj na 17 miliónov, pokiaľ ide o JBL.
- 21 Po druhé, ako to vyplýva zo štyristo tretieho odôvodnenia sporného rozhodnutia, základná čiastka pokuty uloženej JBL bola na základe prirážajúcich okolností zvýšená o 50 % z dôvodu, že tento podnik mal úlohu vodcu v rámci kartelu.
- 22 Po tretie, ako to vyplýva zo štyristo štvrtého až štyristo desiateho odôvodnenia sporného rozhodnutia, Komisia preskúmala a odmietla tvrdenia niektorých podnikov vrátane ADM, podľa ktorých sa na tieto podniky mali uplatniť poľahčujúce okolnosti.

- 23 Po štvrté, na základe časti B oznámenia o spolupráci, Komisia poskytla spoločnosti Fujisawa „veľmi veľké zníženie“, konkrétne 80 % zo sumy pokuty, ktorá by jej bola uložená v prípade, keby nespolupracovala, ako to vyplýva zo štyristo oseemnásteho odôvodnenia sporného rozhodnutia. Okrem toho Komisia v štyristodvadsiatom treťom odôvodnení tohto rozhodnutia uviedla, že ADM nespĺnil podmienky stanovené v časti C tohto oznámenia, aby mu mohlo byť poskytnuté „významné zníženie“ zo sumy pokuty. Napokon na základe časti D tohto oznámenia Komisia v štyristodvadsiatom šiestom a štyristodvadsiatom siedmom odôvodnení uvedeného rozhodnutia poskytla „výrazné zníženie“, konkrétne 40 %, zo sumy pokuty uloženej ADM a Roquette, ako aj 20 % z pokuty uloženej Akzo, Avebe a JBL.

Výrok sporného rozhodnutia

- 24 Podľa článku 1 ods. 1 sporného rozhodnutia predmetných šesť podnikov, ktorým bolo toto rozhodnutie zaslané, „porušilo článok 81 ods. 1 ES... tým, že boli účastníkmi dohody a/alebo zosúladeného postupu v odvetví glukonátu sodného“.
- 25 V článku 1 ods. 2 tohto rozhodnutia sa uvádza, že porušenie trvalo od februára 1987 do júna 1995 v prípade Akzo, Avebe, Fujisawa a Roquette, od mája 1988 do júna 1995 v prípade JBL, ako aj od júna 1991 do júna 1995 v prípade ADM.

26 Článok 3 výrokovej časti sporného rozhodnutia stanovuje:

„Za porušenie uvedené v článku 1 sa ukladajú tieto pokuty:

a) [Akzo]	9 miliónov EUR
b) [ADM]	10,13 milióna EUR
c) [Avebe]	3,6 milióna EUR
d) [Fujisawa]	3,6 milióna EUR
e) [Jungbunzlauer]	20,4 milióna EUR
f) [Roquette]	10,8 milióna EUR.“

Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

27 Dňa 21. decembra 2001 spoločnosť ADM podala na Súde prvého stupňa žalobu proti spornému rozhodnutiu.

28 Vo svojej žalobe sa spoločnosť ADM domáha, aby Súd prvého stupňa zrušil článok 1 sporného rozhodnutia v rozsahu, v ktorom sa jej týka, alebo aspoň v rozsahu, v ktorom konštatuje, že sa zúčastňovala na porušení po 4. októbri 1994. Okrem toho navrhuje, aby zrušil článok 3 sporného rozhodnutia v rozsahu, v ktorom sa jej týka; subsidiárne navrhuje, aby zrušil pokutu alebo podstatne znížil sumu pokuty, ktorá jej bola uložená.

- 29 Na podporu svojho návrhu spoločnosť ADM uviedla štyri žalobné dôvody, ktoré obsahujú rôzne tvrdenia.
- 30 Po prvé ADM sa v tomto prípade odvoláva na nesprávne uplatnenie usmernení. Konkrétne táto spoločnosť tvrdí, že Komisia neuviedla nijaký dôvod založený na politike hospodárskej súťaže Spoločenstva, ktorý by odôvodnil významné zvýšenie sumy pokuty prostredníctvom uplatnenia usmernení.
- 31 Súd prvého stupňa tento dôvod zamietol, pričom v bode 44 napadnutého rozsudku uviedol, že Komisia nemôže byť zbavená možnosti zvýšiť úroveň pokút na účely zabezpečenia uskutočňovania politiky hospodárskej súťaže Spoločenstva. Zároveň v bodoch 47 a 48 uvedeného rozsudku uviedol, že zvýšenie úrovne pokút Komisiou nebolo zjavne neproporcionálne k cieľu zabezpečiť realizáciu politiky hospodárskej súťaže a že ADM mohla predpokladať, že Komisia môže kedykoľvek prehodnotiť všeobecnú úroveň pokút v kontexte realizácie inej politiky hospodárskej súťaže.
- 32 Po druhé spoločnosť ADM spochybnila posúdenie závažnosti porušenia, pričom konkrétne uviedla, že Komisia dostatočne nezohľadnila obmedzenú výšku obratu dosiahnutého predajom glukonátu sodného.
- 33 Po tom, ako Súd prvého stupňa v bodoch 76 a 77 napadnutého rozsudku pripomenul, že obrat je jedným z početných prvkov, ktoré sa pri stanovení pokuty posudzujú, Súd prvého stupňa v bode 86 tohto rozsudku konštatoval, že Komisia správne zohľadnila obraty, ktoré účastníci kartelu dosiahli predajom glukonátu sodného, na uplatnenie rozdielneho zaobchádzania na dotknuté podniky.

34 Po tretie spoločnosť ADM v rámci tohto žalobného dôvodu týkajúceho sa posúdenia závažnosti porušenia uvádza, že Komisia sa dopustila porušenia zásady rovnosti zaobchádzania, pretože vo veci, v ktorej bolo vydané rozhodnutie Komisie 2003/437/ES z 11. decembra 2001 týkajúce sa konania o uplatnení článku 81 Zmluvy ES a článku 53 Dohody EHP (vec COMP/E-1/37.027 — Fosfát zinku) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 153, 2003, s. 1, ďalej len „fosfát zinku“), uložila výrazne nižšiu pokutu za okolností, ktoré sú porovnateľné s okolnosťami prejednávaného porušenia.

35 V tejto súvislosti Súd prvého stupňa v bodoch 107 až 111 napadnutého rozsudku pripomenul, že rozhodovacia prax Komisie nie je právnym rámcom pre pokuty v oblasti hospodárskej súťaže, a preto je toto tvrdenie žalobkyne bezpredmetné. Okrem toho Súd prvého stupňa v bode 113 tohto rozsudku dodal, že okolnosti vo veci, v ktorej bolo vydané sporné rozhodnutie, a okolnosti vo veci, v ktorej bolo vydané rozhodnutie „fosfát zinku“, sú *prima facie* odlišné, a dospel k záveru, že v každom prípade, a vzhľadom na jeho neobmedzenú právomoc, je vhodné zachovať základnú čiastku stanovenú Komisiou za porušenie, ktorého sa dopustila spoločnosť ADM.

36 Ďalej v rámci žalobného dôvodu týkajúceho sa posúdenia závažnosti porušenia spoločnosť ADM po štvrté uviedla, že Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia tým, že z relevantného trhu vylúčila náhrady glukonátu sodného.

37 Súd prvého stupňa zamietol tento argument, pričom v bode 237 napadnutého rozsudku konštatoval, že spoločnosť ADM nepreukázala, že dosah kartelu týkajúceho sa glukonátu sodného na širší trh chelátorov neexistoval alebo bol zanedbateľný.

38 Po piate v rámci žalobného dôvodu založeného na nesprávnom posúdení dĺžky trvania porušenia spoločnosť ADM napadla analýzu jej správania na stretnutí zo 4. októbra 1994, ktorú vykonala Komisia.

- 39 V bode 247 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa stanovil, že spoločnosť ADM sa verejne nedištancovala od kartelu na uvedenom stretnutí, a potvrdil posúdenie Komisie, podľa ktorej možno správanie spoločnosti ADM kvalifikovať ako strategické. V bodoch 248 až 250 Súd prvého stupňa uviedol, že výpovede ostatných účastníkov kartelu tieto úvahy potvrdili.
- 40 Po šieste v rámci tohto istého žalobného dôvodu založeného na nesprávnom posúdení dĺžky trvania porušenia spoločnosť ADM vytýka Komisii, že stretnutie, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 3. až 5. júna 1995, považovala za dôkaz toho, že trvanie kartelu pokračovalo až do tohto dátumu.
- 41 Súd prvého stupňa zamietol toto tvrdenie pomocou argumentácie založenej na piatich prvkoch. Konkrétne v bode 263 napadnutého rozsudku zdôraznil, že poznámka od spoločnosti Roquette odovzdaná na uvedenom stretnutí potvrdila tézu Komisie.
- 42 Po siedme v rámci tohto istého žalobného dôvodu založeného na nesprávnom posúdení, ktorého sa Komisia údajne dopustila pri uplatňovaní poľahčujúcich okolností, spoločnosť ADM uviedla, že Komisia pochybila, keď na ňu neuplatnila zníženie pokuty, keďže uvedená spoločnosť ukončila svoje správanie predstavujúce porušovanie po prvom zásahu amerických orgánov hospodárskej súťaže.
- 43 Po tom, ako Súd prvého stupňa pristúpil v bodoch 277 až 280 napadnutého rozsudku k výkladu bodu 3 usmernení, v bode 283 uvedeného rozsudku dospel k záveru, že správanie ADM si nezasluhuje uplatnenie poľahčujúcich okolností, a preto tak tento dôvod, ako aj celé odvolanie, zamietol.

Návrhy účastníkov konania pred Súdnym dvorom

44 ADM navrhuje, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom Súd prvého stupňa zamietol žalobu podanú proti spornému rozhodnutiu,

- zrušil článok 3 rozhodnutia v rozsahu, v akom sa týka ADM,

- subsidiárne, zmenil uvedený článok 3 tak, aby pokuta uložená ADM bola znížená alebo zrušená,

- subsidiárne, vrátil vec Súdu prvého stupňa na vydanie rozsudku v súlade s právnym posúdením v rozsudku Súdneho dvora, a

- v každom prípade zaviazal Komisiu na náhradu vlastných trov konania a trov konania ADM v konaní na Súde prvého stupňa a na Súdnom dvore.

45 Komisia navrhuje Súdnemu dvoru, aby:

- odvolanie zamietol a

- zaviazal ADM na náhradu trov konania.

O odvolaní

46 ADM na podporu svojho odvolania uvádza štyri odvolacie dôvody založené na:

- nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení zásad na stanovenie sumy pokuty, pretože Súd prvého stupňa uplatnil nesprávnu zásadu na stanovenie uvedenej sumy,

- nesprávnom právnom posúdení vplyvu kartelu na relevantný trh,

- nesprávnom právnom posúdení pri určení dňa ukončenia kartelu, a

— subsidiárne, na nesprávnom právnom posúdení, čo sa týka zohľadnenia poľahčujúcich okolností.

O prvom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení pri uplatnení zásad na stanovenie sumy pokuty

Argumentácia účastníkov konania

⁴⁷ Prvý dôvod, ktorý uvádza ADM, sa rozdeľuje na štyri časti.

— O prvej časti prvého odvolacieho dôvodu založenej na porušení povinnosti odôvodnenia

⁴⁸ Podľa ADM Súd prvého stupňa neodôvodnil, prečo výška uloženej pokuty, ktorá by na základe predchádzajúcej praxe Komisie bola nižšia, ako suma stanovená na základe retroaktívneho uplatnenia usmernení, bola predmetom tak významného zvýšenia. ADM uznáva, že Komisia disponuje právomocou voľnej úvahy pri stanovení výšky pokút, ktoré ukladá, avšak zdôrazňuje, že Komisia túto právomoc prekračuje, keď prostredníctvom cieľov politiky hospodárskej súťaže Spoločenstva neodôvodní potrebu zvýšenia úrovne pokuty. Ani Komisia, ani Súd prvého stupňa neuviedli tieto ciele, pričom ustálená judikatúra vyžaduje takéto odôvodnenie (rozsudky zo 7. júna 1983, *Musique Diffusion française a i./Komisia*, 100/80 až 103/80, Zb. s. 1825, bod 108 a 109, ako aj z 28. júna 2005, *Dansk Rørindustri a i./Komisia*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Zb. s. I-5425, bod 227), ako aj požiadavku uvedenú v prvom odseku usmernení, podľa ktorej sú pokuty súčasťou koherentnej a nediskriminačnej politiky.

49 Komisia konštatuje, že Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku odpovedal na argumenty ADM týkajúce sa uplatnenia usmernení na stanovenie výšky pokuty v danom prípade a odôvodnil zvýšenie, ktoré z neho vyplýva. Komisia zdôrazňuje, že akékoľvek dodatočné odôvodnenie je zbytočné, pretože cieľom usmernení je dodať transparentnosť procesu stanovovania pokút.

— O druhej časti prvého dôvodu založenej na nedodržaní kritérií stanovených v už citovanom rozsudku *Musique Diffusion française a i./Komisia*

50 Podľa ADM sa Súd prvého stupňa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď konkrétne v bode 47 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia splnila kritériá stanovené v už citovanom rozsudku *Musique Diffusion française a i./Komisia*, a teda odôvodnila svoju právomoc voľnej úvahy na zvýšenie pokuty. Ani Komisia, ani Súd prvého stupňa neuviedli dôvody, ktoré by odôvodnili zvýšenie pokuty, ktoré by bolo väčšie ako suma, ktorá vyplýva z uplatnenia oznámenia Komisie s názvom „Usmernenia k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia (ES) č. 1/2003“ (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2.).

51 Komisia sa nazdáva, že druhá časť prvého odvolacieho dôvodu je neprípustná, pretože odvolateľka sa v nej obmedzuje na všeobecné a vágne námietky voči výške pokuty potvrdenej Súdom prvého stupňa, pričom vlastne žiada o nové posúdenie. Prinajmenšom ide o zopakovanie prvej časti prvého odvolacieho dôvodu. Subsidiárne Komisia pripomína, že z ustálenej judikatúry, naposledy potvrdenej rozsudkom z 18. mája 2006, *Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisio* (C-397/03 P, Zb. s. I-4429, body 20 a 21), vyplýva, že Komisia disponuje právomocou kedykoľvek prispôsobiť úroveň pokút potrebám politiky hospodárskej súťaže Spoločenstva.

— O tretej časti prvého dôvodu založenej na porušení právnych zásad, ktoré sa uplatňujú na výpočet pokút

52 ADM uviedla, že Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom umožnil Komisii nezohľadniť obrat z predaja relevantného výrobku ako východiskový bod na stanovenie výšky pokuty. V bodoch 84 až 87 tohto rozsudku sa uvedený obrat používa iba na uplatnenie diferencných podielov na výpočet pokuty. Oznámenie Komisie uvedené v bode 50 tohto rozsudku zdôrazňuje v protiklade s tým, čo rozhodol Súd prvého stupňa, že obrat predstavuje východiskový bod na stanovenie výšky pokuty. Z tohto dôvodu by suma pokuty mala byť nižšia ako suma vyplývajúca z nesprávnej výpočtovej metódy, ktorú uplatnila Komisia a Súd prvého stupňa potvrdil.

53 Komisia sa opiera o rozsudok z 21. septembra 2006, Technische Unie/Komisia (C-113/04 P, Zb. s. I-8831, bod 196) a zdôrazňuje, že jedine Súd prvého stupňa má právomoc preskúmať spôsob, ktorým Komisia posudzovala v každom jednotlivom prípade závažnosť nedovolených správanií. V tejto súvislosti sa Komisia nazdáva, že Súd prvého stupňa zohľadnil všetky faktory, ktoré boli v tomto prípade relevantné, a odpovedal na všetky argumenty spoločnosti ADM. Okrem toho zo sporného rozhodnutia, ako aj z napadnutého rozsudku vyplýva, že obrat z predaja glukonátu sodného slúžil ako základ na stanovenie výšky pokuty.

— O štvrtej časti prvého odvolacieho dôvodu založenej na porušení zásady rovnosti zaobchádzania

54 Podľa spoločnosti ADM sa s kartelom, na ktorom sa zúčastnila, malo zaobchádzať rovnako, ako s kartelom, ktorý bol predmetom skúmania vo veci, v ktorej bolo vydané rozhodnutie „fosfát zinku“. V rozpore s názorom Súdu prvého stupňa, medzi touto

vecou a vecou, v ktorej bolo vydané sporné rozhodnutie, neexistujú relevantné objektívne rozdiely, ktoré by odôvodňovali rozdielnu výšku pokút. Rozsudky, na ktoré sa v tomto kontexte odvoláva Súd prvého stupňa, nie sú relevantné, pretože boli vyhlásené pred uverejnením usmernení. Skutočnosti, o ktoré sa Súd prvého stupňa, v súlade so svojou neobmedzenou súdnou príávomocou, opiera na účely stanovenia výšky uloženej pokuty, sú tie isté, ako skutočnosti, ktoré boli predmedom posúdenia vo veci, v ktorej bolo vydané rozhodnutie „fosfát zinku“.

- 55 Po prvé Komisia uvádza, že Súd prvého stupňa poukázal na objektívne rozdielne prvky medzi predmetnou vecou a vecou, v ktorej bolo vydané rozhodnutie „fosfát zinku“. Po druhé spoločnosť ADM nenapadla judikatúru, podľa ktorej nemôže predchádzajúca rozhodovacia prax Komisie slúžiť ako právny rámec na stanovenie pokút v oblasti hospodárskej súťaže. Po tretie z napadnutého rozsudku vyplýva, že spoločnosť ADM nepreukázala, že pri stanovení výšky pokuty došlo k diskriminácii. Súdnemu dvoru neprináleží, aby nahrádzal posúdenie Súdu prvého stupňa týkajúce sa uvedenej sumy svojím vlastným posúdením, ako to vyplýva z rozsudku z 25. januára 2007, *Dalmine/Komisia* (C-407/04 P, Zb. s. I-829, bod 152).

Posúdenie Súdnym dvorom

- 56 V prvých dvoch častiach prvého odvolacieho dôvodu, ktoré treba preskúmať spoločne, ADM vytýka Súdu prvého stupňa, že neodpovedal na jej argument, podľa ktorého Komisia ani v spornom rozhodnutí, ani vo vyjadreniach podaných počas konania na prvom stupni neuviedla odôvodnenie alebo nepredložila dôkazy, ktoré by preukázali, že uskutočnenie cieľov politiky hospodárskej súťaže si vyžaduje, aby jej bola uložená pokuta v rámci retroaktívneho uplatnenia usmernení, ktorej suma prevyšuje výšku pokút uložených v rámci predchádzajúcej praxe Komisie. Súd prvého stupňa sa teda dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že nepožadoval predmetné odôvodnenie, ktoré je však v súlade s už citovaným rozsudkom *Musique Diffusion française* a i./Komisia nevyhnutné.

- 57 Na úvod je vhodné zdôrazniť, že Súd prvého stupňa v bodoch 43 až 49 napadnutého rozsudku odpovedal na žalobný dôvod založený na porušení zásad právnej istoty a zákazu retroaktivity v súvislosti so skutočnosťou, že suma pokuty uloženej spoločnosti ADM pri uplatnení usmernení je vyššia ako suma pokút, ktoré Komisia uložila v minulosti.
- 58 Súd prvého stupňa tento dôvod zamietol, pričom v bode 48 napadnutého rozsudku zdôraznil, že spoločnosť ADM mohla predpokladať zvýšenie úrovne pokút voči údajne stanovenej úrovni v dobe, keď došlo k predmetným porušeniam.
- 59 Z judikatúry, ktorú Súd prvého stupňa pripomenul v bode 46 napadnutého rozsudku, vyplýva, že podniky, ktoré sa zúčastnili na správnom konaní, ktoré môže viesť k pokute, musia počítať s možnosťou, že Komisia môže kedykoľvek rozhodnúť o zvýšení úrovne výšky pokút v porovnaní s úrovňou uplatňovanou v minulosti. Je to tak v prípade, keď Komisia pristúpi k zvýšeniu pokút stanovením pokút v individuálnych rozhodnutiach, ale aj vtedy, ak sa zvýšenie v konkrétnych prípadoch uskutoční uplatnením pravidiel postupu, ktoré majú všeobecný dosah, ako sú napríklad usmernenia (rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný, body 229 a 230).
- 60 V tomto prípade Komisia uplatnila usmernenia na účely stanovenia výšky pokuty uloženej spoločnosti ADM. Na jednej strane tieto usmernenia stanovujú pravidlo správania, od ktorého sa Komisia nemôže odchýliť bez toho, aby nebola prípadne sankcionovaná z dôvodu porušenia všeobecných právnych zásad, akými sú zásady rovnakého zaobchádzania, ochrany legitímnej dôvery alebo právnej istoty. Na druhej strane predmetné usmernenia zabezpečujú právnu istotu dotknutých podnikov, keďže stanovujú metodológiu, ktorú sa Komisia zaviazala uplatňovať pri stanovení výšky pokút uložených v súlade s článkom 15 ods. 2 nariadenia č. 17 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. mája 2008, Evonik Degussa/Komisia a Rada, C-266/06 P, bod 53).

- 61 Ako bolo uvedené v bode 43 napadnutého rozsudku, zásadná inovácia usmernení spočíva v tom, že ako východisková suma pre výpočet sa berie základná čiastka, určená podľa rozpätí, ktoré na tento účel stanovujú uvedené usmernenia, pričom tieto rozpätia odrážajú rôzne stupne závažnosti porušenia, ale samy osebe nemajú vzťah k relevantnému obratu. Táto metóda teda spočíva v podstate v tarifikácii, hoci aj relatívnej a pružnej, pokút (rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný, bod 225).
- 62 V rámci posúdenia závažnosti porušenia prináleží Komisii, aby zohľadnila jednotlivé faktory umožňujúce stanoviť výšku pokuty, a to najmä posúdenie potreby zvýšenia jej úrovne.
- 63 Uvedené vyplýva z článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17, v ktorom sú ako kritériá na výpočet výšky pokuty uvedené iba závažnosť a dĺžka trvania porušenia, ako aj v podstate z už citovaného rozsudku Musique Diffusion française a i./Komisia, na ktorý sa odvolateľka už odvolávala a v ktorom Súdny dvor v bode 106 uviedol, že pri posúdení závažnosti porušovania na účely stanovenia výšky pokuty musí Komisia vziať do úvahy nielen osobitné okolnosti veci, ale tiež kontext, v ktorom sa porušenie nachádza, a zabezpečiť odstrašujúci účinok svojich úkonov.
- 64 Konkrétne v bode 47 napadnutého rozsudku, ktorým Súd prvého stupňa odpovedal na argument týkajúci sa neprimeraného charakteru údajného zvýšenia úrovne pokút zo strany Komisie vo vzťahu k cieľu zabezpečiť realizáciu politiky hospodárskej súťaže, Súd prvého stupňa zamietol tento argument, pričom však pristúpil k preskúmaniu závažnosti porušenia, ako to vyplýva z bodu 99 a nasl. uvedeného rozsudku.

- 65 Konkrétne v bode 103 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa po analýze závažnosti porušenia, na ktoré upozorňuje Komisia, pripomenul dôvody, na základe ktorých Komisia stanovila danú sumu pokuty uloženú žalobkyni, pričom v tejto súvislosti odkázal na šieste, ôsme a deviate odôvodnenie sporného rozhodnutia.
- 66 Súd prvého stupňa tak uplatnil riešenie, ku ktorému Súdny dvor došiel v už citovanom rozsudku *Musique Diffusion française a i./Komisia* a ktoré bolo opakovane uplatnené v prípade, keď išlo konkrétne o uplatnenie usmernení v už citovanom rozsudku *Dansk Rørindustri a i./Komisia*. Vo veci, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, Súdny dvor nepožiadaval Komisiu o predloženie osobitných dôvodov, ktoré by presahovali mieru odôvodnenia vyžadovanú v súlade s usmerneniami, a v bode 232 tohto rozsudku došiel k záveru, že uplatnenie týchto usmernení na porušenia, ku ktorým došlo pred ich prijatím, nepredstavuje ani porušenie zásady zákazu retroaktivity, ani porušenie zásady právnej istoty.
- 67 Z uvedeného vyplýva, že Súdu prvého stupňa nemožno vyčítať nedostatočné odôvodnenie a dokonca ani nesprávne uplatnenie judikatúry Súdneho dvora.
- 68 Z uvedených dôvodov nemôžu byť prvé dve časti prvého odvolacieho dôvodu prijaté.
- 69 V tretej časti prvého odvolacieho dôvodu spoločnosť ADM Súdu prvého stupňa v podstate vytýka, že Komisii neuložil povinnosť zohľadniť obrat pochádzajúci z predaja glukonátu sodného ako primeraný základ pre výpočet výšky pokuty.
- 70 V prvom rade Súd prvého stupňa v bode 78 napadnutého rozsudku zdôraznil, že obrat pochádzajúci z predaja relevantného výrobku „môže“ predstavovať primeraný základ pre zhodnotenie dosahu na hospodársku súťaž na trhu s relevantným výrobkom v rámci Európskeho spoločenstva. Žalobkyňa teda nemôže Súdu prvého stupňa vyčítať, že si protirečí, keď uvedené kritérium nepovažuje za vhodný základ.

- 71 V druhom rade treba na úvod pripomenúť, že podľa judikatúry Súdneho dvora na stanovenie výšky pokút treba zohľadniť dĺžku trvania porušenia a všetky faktory, na ktoré treba prihliadať pri posúdení závažnosti porušenia (pozri rozsudky *Musique Diffusion française a i./Komisia*, už citovaný, bod 129, ako aj *Dansk Rørindustri a i./Komisia*, už citovaný, bod 240).
- 72 V tejto súvislosti musí byť závažnosť porušenia vyvodená na základe veľkého množstva faktorov, akými sú osobitné okolnosti prípadu, jeho kontext a odradzujúci dosah pokút, pričom tu nejde o záväzný alebo vyčerpávajúci zoznam kritérií, ktoré musia byť povinne vzaté do úvahy (rozsudok *Dalmine/Komisia*, už citovaný, bod 129 a citovaná judikatúra).
- 73 Medzi faktory, na ktoré treba prihliadať pri posúdení závažnosti porušenia, patrí konanie každého podniku, úloha každého z nich pri zavádzaní kartelu, zisk, ktorý mohli z neho mať, ich veľkosť a hodnota dotknutých tovarov, ako aj riziko, ktoré predstavujú porušenia tohto typu pre cieľ Spoločenstva (pozri v tomto zmysle rozsudky *Musique Diffusion française a i./Komisia*, už citovaný, bod 129, ako aj *Dalmine/Komisia*, už citovaný, bod 130).
- 74 V tejto súvislosti je pri určení výšky pokuty dovolené zohľadniť tak celkový obrat podniku, ktorý je ukazovateľom, i keď iba približným a nepresným, veľkosti podniku a jeho hospodárskej sily, ako aj časť tohto obratu, ktorý pochádza z predaja tovaru, na ktorý sa porušenie vzťahuje, ktorá je spôsobilá naznačiť rozsah tohto porušenia. Je dôležité, aby sa ani jednému z týchto číselných údajov neprisovala neprimeraná dôležitosť v porovnaní s inými kritériami posúdenia, pretože stanovenie primeranej výšky pokuty nemôže byť výsledkom jednoduchého výpočtu založeného na obrate pochádzajúceho z predaja dotknutého tovaru (pozri v tomto zmysle rozsudok *Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia*, už citovaný, bod 100).

- 75 Okrem toho právo Spoločenstva neobsahuje všeobecnú zásadu, na základe ktorej má byť výška pokuty proporcionálna k obratu podniku pochádzajúceho z predaja tovaru, na ktorý sa porušenie vzťahuje (pozri v tomto zmysle rozsudok Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, už citovaný, bod 101).
- 76 V rozpore s tvrdením spoločnosti ADM z uvedeného vyplýva, že Súd prvého stupňa v bode 78 napadnutého rozsudku správne usúdil, že obrat pochádzajúci z predaja glukonátu sodného nepredstavuje jediné kritérium, podľa ktorého musí Komisia posudzovať závažnosť porušenia. V každom prípade tento obrat nevyhnutne nepredstavuje východiskový bod na výpočet pokút.
- 77 Uvedené vyplýva aj z usmernení, ako to bolo pripomenuté v bode 61 tohto rozsudku. Ak by sa uplatnila téza obhajovaná odvolateľkou, viedlo by to nevyhnutne k porušeniu pravidiel stanovených v predmetných usmerneniach, pričom Súd prvého stupňa správne potvrdil uplatnenie týchto usmernení na porušenie, ktorého sa odvolateľka dopustila.
- 78 Odvolateľka teda nemôže Súdu prvého stupňa vyčítať, že porušil právne zásady, ktoré riadia výpočet pokút, pretože nezohľadnil obrat pochádzajúci z predaja dotknutého tovaru ako východiskový bod na stanovenie výšky pokuty, ktorá jej bola uložená.
- 79 Po tretie Súd prvého stupňa, odkazujúc konkrétne na tristosedemdesiate ôsme až tristoosemdesiate druhé odôvodnenie sporného rozhodnutia, konkrétne v bodoch 86 až 87 napadnutého rozsudku pripomenul, že Komisia zohľadnila obrat pochádzajúci z predaja glukonátu sodného na účely stanovenia výšky pokuty. V tejto súvislosti sa Súd prvého stupňa nazdáva, že Komisia neprekročila svoju širokú mieru voľnej úvahy a v bode 114 uvedeného rozsudku sa domnieva, že „základná čiastka stanovená

Komisiou za porušenie, ktorého sa dopustil ADM v prejednávacom prípade, [bola] primeraná vzhľadom na celok okolností uvedených Komisiou v [spornom] [r]ozhodnutí a vzhľadom na posúdenie niektorých z týchto okolností v tomto rozsudku“.

80 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že Súdny dvor nemôže v odvolacom konaní spochybniť nezávislé posúdenie skutkových okolností Súdom prvého stupňa, pretože iba Súd prvého stupňa má právomoc preskúmať spôsob, ktorým Komisia posudzovala v každom jednotlivom prípade závažnosť nedovolených správanií (pozri v tomto zmysle rozsudok Technische Unie/Komisia, už citovaný, bod 196).

81 Z uvedeného vyplýva, že tretia časť prvého odvolacieho dôvodu musí byť zamietnutá.

82 Pokiaľ ide o štvrtú časť tohto dôvodu, Súd prvého stupňa v bodoch 108 až 110 napadnutého rozsudku pripomenul ustálenú judikatúru, podľa ktorej rozhodovacia prax Komisie nie je právnym rámcom pokút v oblasti hospodárskej súťaže, keďže Komisia má v oblasti stanovovania výšky pokút široký priestor pre voľnú úvahu, pričom jej posúdenie nie je obmedzené predchádzajúcimi posúdeniami (rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný, body 209 až 213).

83 Súd prvého stupňa v bode 111 napadnutého rozsudku správne usúdil, že jednoduchý odkaz zo strany ADM na rozhodnutie nazývané „fosfáty zinku“ nie je sám osebe použiteľný, keďže Komisia nebola povinná vykonať také isté posúdenie v prejednávanej veci.

- 84 Je teda potrebné konštatovať, že ADM vo svojom odvolaní neuviedla nijaký argument, ktorým by napadla tento prvok odôvodnenia napadnutého rozsudku.
- 85 Spoločnosť ADM sa obmedzila na spochybenie rozdielnych prvkov medzi prejednávanou vecou a vecou, v ktorej bolo vydané rozhodnutie „fosfáty zinku“ uvedené Súdom prvého stupňa v bode 113 napadnutého rozsudku. Neuvádza však, na základe akých dôvodov je v prejednanom prípade potrebné odkloniť sa od ustálenej judikatúry, ktorú Súd prvého stupňa pripomenul v bodoch 108 a 109 predmetného rozsudku.
- 86 Na základe uvedeného je na mieste zamietnuť štvrtú časť prvého odvolacieho dôvodu, a teda aj celý prvý odvolací dôvod ako čiastočne nedôvodný a čiastočne neprípustný.

O druhom dôvode založenom na právnom omyle pri posúdení vplyvu kartelu na relevantný trh — nesprávnom právnom posúdení vplyvu kartelu na relevantný trh

Argumentácia účastníkov konania

- 87 Druhý odvolací dôvod sa delí na tri časti.

I - 1934

— O prvej časti druhého dôvodu založenej na porušení zásady, podľa ktorej Komisia musí rešpektovať pravidlá, ktoré si sama uložila

88 Spoločnosť ADM tvrdí, že Súd prvého stupňa nepreskúmal jej argument založený na tom, že Komisia nedefinovala relevantný trh na účely vyhodnotenia vplyvu kartelu, pričom ide o nevyhnutný predpoklad stanovený v usmerneniach. Ak by Komisia správne určila uvedený trh, t. j. keby zohľadnila substitučné výrobky, ktoré boli na trhu chelátových činidiel, dospela by k záveru, že kartel nemal vplyv na uplatňované ceny.

89 Podľa Komisie sa prístup ADM zakladá na nesprávnom pochopení zámeru, ktorý má definovanie predmetného trhu. V prejednávanom prípade Súd prvého stupňa v bode 226 napadnutého rozsudku pripomenul, že Komisia predmetný trh definovala pred tým, ako pristúpila k analýze závažnosti porušenia, ktorého sa spoločnosť ADM dopustila. Odvolateľka teda žiada Súdny dvor, aby sa v odvolaní vyslovil o skutočnostiach, ku ktorým nevedela predložiť dôkazy v konaní na prvom stupni.

— O druhej časti druhého dôvodu založenej na porušení povinnosti odôvodnenia

90 Súd prvého stupňa údajne tým, že bezdôvodne zamietol argumentáciu spoločnosti ADM, podľa ktorej existujú dôkazy o tom, že kartel nemal vplyv na relevantný trh, porušil povinnosť odôvodnenia. V tejto súvislosti by dôkazy predložené spoločnosťou ADM v konaní na prvom stupni mali bezpochyby preukázať, že zmeny cien glukonátu sodného po vzniku kartelu boli spôsobené inými faktormi.

- 91 Podľa Komisie z napadnutého rozsudku, najmä z bodov 232 až 236, jasne vyplýva, že Súd prvého stupňa preskúmal všetky dôkazy predložené spoločnosťou ADM pred tým, ako dospel k záveru, že predmetné dôkazy neumožňujú prijatie tézy obhajovanej spoločnosťou ADM.
- 92 Subsidiárne Komisia dodáva, že spoločnosť ADM vlastne Súdnemu dvoru navrhuje, aby preskúmal dôkazy predložené v konaní na prvom stupni, čo nie je v jeho právomoci v rámci odvolacieho konania.

— O tretej časti druhého dôvodu založenej na tvrdení, že Súd prvého stupňa neprávom obrátil dôkazné bremeno

- 93 Spoločnosť ADM napadnutému rozsudku v podstate vytýka, že jej ukladá povinnosť preukázať skutočnosť, že v prípade neexistencie kartelu by ceny boli rovnaké, ako sú ceny, na ktoré poukázala Komisia. Na jednej strane z usmernení vyplýva, že prináleží Komisii, aby preukázala, že v prípade neexistencie kartelu by ceny boli nižšie. Na druhej strane samotný Súd prvého stupňa v bodoch 177 a 184 napadnutého rozsudku priznal, že nie je možné určiť presnú cenu dotknutého výrobku v prípade neexistencie kartelu.
- 94 Podľa názoru Komisie Súd prvého stupňa usúdil, že dostatočne preukázala vplyv porušenia na trh glukonátu sodného. Súd prvého stupňa konštatoval, že spoločnosť ADM nepreukázala, že iné definovanie relevantného trhu by viedlo k rozdielnemu záveru v súvislosti s vplyvom kartelu. Touto tretou časťou druhého odvolacieho dôvodu spoločnosť ADM v skutočnosti Súdny dvor žiada, aby znova posúdil skutkové okolnosti v odvolacom konaní, čo je neprípustné.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 95 Pokiaľ ide o druhý odvolací dôvod, ktorého tri časti je vhodné preskúmať spoločne, treba na úvod pripomenúť, že v rámci stanovovania pokuty v súlade s usmerneniami je konkrétny vplyv kartelu na relevantný trh prvkom, ktorý môže byť zohľadnený na účely posúdenia závažnosti porušenia, ktorého sa spoločnosť ADM dopustila.
- 96 V prvom rade Súd prvého stupňa v bode 226 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia v tridsiatom štvrtom až štyridsiatom prvom odôvodnení sporného rozhodnutia definovala trh predmetného výrobku ako trh glukonátu sodného v tuhej a tekutej forme a jeho základného výrobku, kyseliny glukónovej. Pri tejto príležitosti Súd prvého stupňa uviedol dôvody, pre ktoré Komisia nezohľadnila širší trh, ako to navrhovala spoločnosť ADM.
- 97 Po druhé Súd prvého stupňa v bodoch 229 až 231 napadnutého rozsudku správne uviedol, že samotné tvrdenie spoločnosti ADM, že Komisia zohľadnila nesprávnu definíciu relevantného trhu, jej nepostačuje na preukázanie toho, že keby sa zohľadnilo definovanie trhu navrhovaného odvolateľkou, predmetné porušenie by nemalo vplyv na uvedený trh.
- 98 Po tretie Súd prvého stupňa po tom, ako v bode 232 napadnutého rozsudku pripomenul metódu použitú Komisiou na preukázanie vplyvu sporného porušenia na trh, ktorý definovala, v bodoch 233 až 237 uvedeného rozsudku usúdil, že odvolateľka iba uviedla, že Komisia sa pri definovaní relevantného trhu dopustila chýb, pričom však nevysvetlila, akým spôsobom by definovanie trhu, ktoré sama navrhovala, vylúčilo akýkoľvek skutočný vplyv sporného porušenia.

- 99 Z uvedených skutočností vyplýva, že spoločnosť ADM nemôže Súdu prvého stupňa vytýkať, že umožnil Komisii posúdiť vplyv sporného porušenia bez toho, aby predtým definovala relevantný trh. Ako vyplýva z bodu 226 napadnutého rozsudku, Komisia v skutočnosti vykonala definovanie trhu.
- 100 Vo zvyšnej časti Súd prvého stupňa v rámci svojho nezávislého posúdenia skutočností usúdil, že analýza vplyvu sporného porušenia na relevantnom trhu bola presvedčivá vzhľadom na dôkazy, ktoré na tento účel Komisia predložila. Súdny dvor, odkazujúc na tristo päťdesiate štvrté odôvodnenie sporného rozhodnutia, pripomenul, že Komisia na podporu svojej analýzy zohľadnila cenovú úroveň výrobku, ktorá by prevládla v prípade neexistencie sporného kartelu, na základe čoho nakoniec určila vplyv porušenia, ktorého sa odvolateľka dopustila, na trh glukonátu sodného.
- 101 Rovnako nemožno Súdu prvého stupňa vytýkať, že obrátil dôkazné bremeno v súvislosti s definovaním relevantného trhu, ani to, že svoje posúdenie neodôvodnil.
- 102 Po prvé Súd prvého stupňa v bode 237 napadnutého rozsudku iba konštatoval, že odvolateľka nepreukázala, že vplyv sporného kartelu na ňou navrhovaný širší trh by bol zanedbateľný, alebo dokonca neexistujúci. Z tohto dôvodu Súd prvého stupňa od odvolateľky správne požadoval, aby predložila dôkazy, ktoré by umožnili vyvrátiť analýzu Komisie, o ktorej sa vyjadril v bodoch 196 a 197 napadnutého rozsudku a ktorej cieľom bolo preukázať súvislosť medzi vývojom cien na trhu glukonátu sodného a vznikom kartelu.

- 103 Preukázanie uvedenej skutočnosti je o to potrebnéjšie jednak vzhľadom na to, že spoločnosť ADM počas konania na prvom stupni uviedla, že ceny výrobkov, ktoré mali byť podľa nej zohľadnené spolu s glukonátom sodným na tom istom relevantnom trhu, prešli podobným vývojom ako ceny glukonátu sodného, a jednak vzhľadom na to, že, ako poznamenala generálna advokátka v bode 154 svojich návrhov, odvolateľka tvrdí, že kartel nemal vplyv na relevantný trh, pričom ona sama sa na ňom zúčastnila počas viacerých rokov.
- 104 Po druhé Súd prvého stupňa odpovedal na tvrdenie spoločnosti ADM, pokiaľ ide o údajnú neexistenciu vplyvu kartelu na trhu glukonátu sodného, že predložené dôkazy nepostačujú na vyvrátenie analýzy Komisie, čím si splnil povinnosť odôvodnenia, ktorá mu prináleží.
- 105 V tomto ohľade treba pripomenúť, že z článku 225 ods. 1 ES a článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora vyplýva, že len Súd prvého stupňa má právomoc jednak zistiť skutkový stav, okrem prípadu, keď by vecná nesprávnosť jeho zistení vyplývala z dokumentov v spise, ktoré mu boli predložené, jednak tento skutkový stav posúdiť. Pokiaľ Súd prvého stupňa zistil alebo posúdil skutkový stav, Súdny dvor má na základe článku 225 ES právomoc preskúmať právnu kvalifikáciu tohto skutkového stavu a právnych následkov, ktoré z neho vyvodil Súd prvého stupňa. Súdny dvor teda nemá právomoc zisťovať skutkový stav a v zásade ani skúmať dôkazy, ktoré Súd prvého stupňa uznal na preukázanie tohto skutkového stavu. Toto posúdenie teda nepredstavuje, s výnimkou prípadu skreslenia týchto dôkazov, právnu otázku, ktorá ako taká podlieha preskúmaniu Súdny dvorom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. júla 2008, Bertelsmann a Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, Zb. s. 4951, bod 166).
- 106 V prejednávanom prípade odvolateľka tým, že vo svojom odvolaní odkazuje na dôkazy predložené v konaní na prvom stupni, ktoré Súd prvého stupňa považoval za nedostatočné, v skutočnosti Súdny dvor žiada, aby tieto dôkazy znovu preskúmal. Súdny dvor však nemá takúto právomoc vzhľadom na to, že odvolateľka nenamieta, že došlo ku skresleniu týchto dôkazov zo strany Súdu prvého stupňa.

- 107 Keďže konkrétne v bode 102 tohto rozsudku bolo stanovené, že Súd prvého stupňa neobrátil dôkazné bremeno a odvolateľka nenamietala skreslenie dôkazných prostriedkov, celý druhý odvolací dôvod sa zamietá ako čiastočne nedôvodný a čiastočne neprípustný.

O treťom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení pri určení dňa ukončenia kartelu

Argumentácia účastníkov konania

- 108 Tento dôvod sa delí na štyri časti.

— O prvej časti tretieho dôvodu založenej na porušení článku 81 ES z dôvodu nesprávneho uplatnenia pravidiel o ukončení účasti na karteli

- 109 Spoločnosť ADM v podstate napadá analýzu vykonanú Súdom prvého stupňa v bode 247 napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o jej zámer na stretnutí zo 4. októbra 1994. Súd prvého stupňa sa nazdával, že správanie spoločnosti ADM na uvedenom stretnutí nemalo za cieľ oznámiť ukončenie jej účasti na karteli, ale bolo skôr strategické a jeho cieľom bolo presadiť vôľu odvolateľky medzi účastníkmi kartelu. Na základe uvedeného Súd prvého stupňa dospel k záveru, že cieľom spoločnosti ADM bolo pokračovať v účasti na karteli. Spoločnosti ADM sa však nemôže vyčítať, že jej jediným zámerom bolo pokračovať v účasti na karteli, pretože verejne vyjadrila vôľu svoju účasť ukončiť. Článok 81 ES sa obmedzuje na stanovenie zákazu určitých aktov a neumožňuje opierať sa o subjektívne prvky na účely posúdenia porušenia jeho ustanovení.

110 Podľa Komisie relevantné kritérium verejného oznámenia ukončenia účasti na karteli nastoľuje otázku pochopenia správania podniku, ktorý ukončil svoju účasť na takejto dohode, zo strany ostatných účastníkov kartelu. V tejto súvislosti predmetný podnik nesie dôkazné bremeno predmetného pochopenia. Ak spoločnosť ADM preukázala, že zo stretnutia zo 4. októbra 1994 odišla pred jeho skončením, nedokázala, že ostatní účastníci pochopili toto správanie ako ukončenie jej účasti na karteli. V každom prípade tento záver vyplýva zo skutočností, ktoré Súd prvého stupňa uviedol v bode 249 napadnutého rozsudku.

— O druhej časti tretieho dôvodu založenej na skreslení dôkazných prostriedkov

111 Podľa spoločnosti ADM, Súd prvého stupňa pochybil, keď v bodoch 248 až 250 napadnutého rozsudku nedospel na základe vyjadrení JBL a Roquette k záveru, že spoločnosť ADM ukončila svoju účasť na karteli na stretnutí zo 4. októbra 1994. Súd prvého stupňa sa týmto spôsobom dopustil skreslenia dôkazných prostriedkov.

112 Podľa Komisie z dôkazných prostriedkov, na ktoré odkazuje spoločnosť ADM, vyplýva, že spoločnosť Roquette ukončila svoju účasť na karteli 4. októbra 1994. Neznamená to však, že kartel bol ukončený k tomuto dátumu a vôbec to neznámená, že spoločnosť ADM ukončila svoju účasť.

— O tretej časti tretieho dôvodu založenej na tvrdení, že Súd prvého stupňa porušil článok 81 ES, keď dospel k záveru, že stretnutie, ktoré sa uskutočnilo 3. až 5. júna 1995, malo protisúťažnú povahu

113 Spoločnosť ADM vychádza z predpokladu, že ukončila svoju účasť na karteli po stretnutí zo 4. októbra 1994, pričom tvrdí, že Súd prvého stupňa porušil článok 81 ES, keď usúdil, že kartel ďalej pokračoval a že stretnutie, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 3. až

5. júna 1995, túto tézu potvrdilo. Súd prvého stupňa od Komisie nepožadoval, aby preukázala, že diskusia, ku ktorej došlo na tomto stretnutí, mala protisúťažný účinok.

- ¹¹⁴ Podľa Komisie spoločnosť ADM neukončila svoju účasť na karteli 4. októbra 1994, a preto Súd prvého stupňa správne usúdil, že na stretnutí, ktoré sa uskutočnilo 3. až 5. júna 1995, nevznikol nový kartel.

— O štvrtej časti tretieho odvolacieho dôvodu založenej na nesprávnom posúdení dôkazu

- ¹¹⁵ Súd prvého stupňa domnievajúc sa, že poznámka pripísaná spoločnosti Roquette, na ktorej v bode 263 napadnutého rozsudku založil svoje posúdenie týkajúce sa pokračovania kartelu, bola pripravená touto spoločnosťou na stretnutí, ktoré sa konalo 3. až 5. júna 1995, nesprávne vyhodnotil tento dôkaz v dvoch aspektoch. Jednak túto poznámku pripravil americký úrad na ochranu hospodárskej súťaže a jednak táto poznámka nebola vypracovaná na stretnutí, ktoré sa konalo 3. až 5. júna 1995.

- ¹¹⁶ Komisia zdôrazňuje, že z odôvodnenia dvestotridsaťtri sporného rozhodnutia vyplýva, že poznámka, o ktorej sa Súd prvého stupňa zmiňuje v bode 263 napadnutého rozsudku, bola predložená spoločnosťou Roquette. V každom prípade tento dôkazný prostriedok nie je v argumentácii Súdu prvého stupňa sám osebe rozhodujúci.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 117 Na úvod treba pripomenúť, že v rámci odvolacieho konania sa posúdenie Súdneho dvora obmedzuje na nesprávne právne posúdenia, ako aj na nesprávne vyhodnotenie dôkazných prostriedkov, ktorých sa mohol Súd prvého stupňa dopustiť.
- 118 V rámci prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu spoločnosť ADM spochybňuje skutočnosť, že Súd prvého stupňa neposúdil jej odchod zo stretnutia zo 4. októbra 1994 ako ukončenie jej účasti na predmetnom karteli. Súd prvého stupňa tak nesprávne uplatnil kritérium verejného dištancovania sa, pretože nesprávne zohľadnil subjektívny prvok, t. j. zámer spoločnosti ADM.
- 119 Podľa ustálenej judikatúry na dostatočné preukázanie účasti podniku na karteli postačuje preukázať, že dotknutý podnik sa zúčastnil na stretnutiach, na ktorých došlo k uzavretiu dohôd protisúťažnej povahy bez toho, aby sa jasne vyjadril, že s predmetnými dohodami nesúhlasí. Ak sa preukáže účasť na takýchto stretnutiach, prináleží tomuto podniku, aby predložil dôkazy o tom, že jeho účasť na predmetných stretnutiach nemala protisúťažnú povahu, a to takým spôsobom, že preukáže, že svojim konkurentom oznámil, že sa na týchto stretnutiach zúčastnil z iných dôvodov ako oni (pozri rozsudok zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a.i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, bod 81).
- 120 Pochopenie zámeru dotknutého podniku zo strany ostatných účastníkov kartelu je rozhodujúce na posúdenie toho, či sa uvedený podnik chcel od nezákonnej dohody dištancovať. Súd prvého stupňa teda v bode 247 napadnutého rozsudku správne usúdil, že samotný fakt, že žalobkyňa odišla zo stretnutia zo 4. októbra 1994 nemôže byť sám osebe považovaný ako verejné dištancovanie sa od predmetného kartelu, a že spoločnosti ADM prináleží predložiť dôkazy o tom, že účastníci kartelu si boli vedomí, že ukončujú svoju účasť na karteli.

- 121 V tejto súvislosti v rámci druhej časti tretieho odvolacieho dôvodu spoločnosť ADM uvádza, že Súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, keďže v bode 248 napadnutého rozsudku usúdil, že žiaden z dokumentov predložených odvolateľkou neumožňuje dospieť k záveru, že ostatní členovia predmetného kartelu pochopili jej správanie na stretnutí zo 4. októbra 1994 ako verejné dištancovanie sa od samotného cieľa tohto kartelu.
- 122 Na dokázanie skutočnosti, že spoločnosť ADM ukončila svoju účasť na predmetnom karteli po stretnutí zo 4. októbra 1994, uvedená spoločnosť sa zakladá najmä na dokumentoch pochádzajúcich od ostatných účastníkov na tomto stretnutí, t. j. na liste, ktorý poslala Komisii spoločnosť JBL 21. mája 1999, na liste, ktorý spoločnosť Fujisawa poslala Komisii 12. mája 1998, a na liste, ktorý spoločnosť JBL poslala Komisii 30. apríla 1999. V tomto prípade odvolateľka nespochybňuje obsah týchto dokumentov, ako ho opísal Súd prvého stupňa, ale výklad tohto obsahu, ktorý Súd prvého stupňa podal v bodoch 249 až 251 napadnutého rozsudku.
- 123 Pokiaľ ide o listy spoločnosti JBL z 30. apríla 1999 a 21. mája 1999 Súd prvého stupňa v bodoch 249 a 251 napadnutého rozsudku uviedol, že neobsahovali žiadny popis správania spoločnosti ADM na stretnutí zo 4. októbra 1994 a uvádza sa v nich len, že spoločnosť Roquette nebude ďalej rešpektovať žiadnu z protisúťažných dohôd.
- 124 Súd prvého stupňa týmto spôsobom vykonal úplne legitímny výklad týchto dokumentov a dospel k názoru, že spoločnosti ADM neumožňujú preukázať, že sa po stretnutí zo 4. októbra 1994 z kartelu stiahla.
- 125 Práve naopak, Súd prvého stupňa usúdil na základe dôkazov uvedených v bodoch 250 a 251 napadnutého rozsudku, ktoré spoločnosť ADM nespochybňuje, t. j. list spoločnosti Fujisawa z 12. mája 1998, v ktorom sa uvádza, že kartel bol ukončený až v roku 1995, ako aj list spoločnosti JBL z 30. apríla 1999, v ktorom sa uvádza, že odvolateľka na stretnutí zo 4. októbra 1994 požiadala o prerozdelenie kvót predaja, že

spoločnosť ADM nepreukázala, že svoju účasť na karteli ukončila na tomto stretnutí, pričom sa nedopustil skreslenia dôkazných prostriedkov, ktorými disponoval.

- 126 Pokiaľ ide o štvrtú časť tretieho odvolacieho dôvodu je vhodné pripomenúť, že Súd prvého stupňa sa zakladal na piatich dôkazoch, keď konštatoval, že predmetný kartel trval až do stretnutia, ktoré sa konalo 3. až 5. júna 1995.
- 127 V bodoch 258 až 262 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa pripomenul bez toho, aby to spoločnosť ADM spochybnila, že na predmetnom stretnutí boli prítomní všetci účastníci kartelu a že uvedení účastníci rokovali o objemoch predaja glukonátu sodného dosiahnutých v roku 1994, pričom sa snažili zaviesť nový informačný systém o týchto objemoch na určenie celkového rozmeru trhu glukonátu sodného.
- 128 Súd prvého stupňa sa v bode 263 napadnutého rozsudku zakladal na dokumente pripísanom spoločnosti Roquette, v ktorom sa potvrdzuje, že účastníci stretnutia, ktoré sa konalo 3. až 5. júna 1995, mali zámer pokračovať v ich protisúťažnom správaní.
- 129 Nakoniec v bode 264 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa zamietol dôkazy predložené spoločnosťou ADM, ktoré podľa nej môžu vyvrátiť stanovisko Komisie, pokiaľ ide o povahu stretnutia, ktoré sa konalo 3. až 5. júna 1995.
- 130 V bode 266 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa dospel k záveru, že tvrdenie založené na súbežnosti uvedeného stretnutia so všeobecným stretnutím priemyselníkov je nerelevantné.

- 131 Vzhľadom na skutočnosť, že Súd prvého stupňa správne usúdil, že Komisia sa mohla nazdávať, že spoločnosť ADM neukončila svoju účasť na karteli na stretnutí zo 4. októbra 1994, Súd prvého stupňa sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď potvrdil tézu Komisie, podľa ktorej je stretnutie, ktoré sa konalo 3. až 5. júna 1995, pokračovaním predmetného kartelu.
- 132 Súd prvého stupňa si pri uvedenom konštatovaní zakladal na skutočnostiach a dôkazoch, ktorých preskúmanie neprináleží Súdnemu dvoru v rámci konania o odvolaní s výnimkou prípadu nesprávneho posúdenia týchto dôkazov.
- 133 Konkrétne v rámci štvrtej časti tretieho odvolacieho dôvodu spoločnosť ADM uvádza, že Súd prvého stupňa v bode 263 napadnutého rozsudku nesprávne posúdil poznámku, ktorú Komisii predložila spoločnosť Roquette, keď jej autorstvo pripísal spoločnosti Roquette na stretnutí, ktoré sa konalo 3. až 5. júna 1995.
- 134 Vysvitlo však, ako to zdôrazňuje odvolateľka a ako to priznala aj Komisia, že tento dokument nebol vypracovaný spoločnosťou Roquette, ale že bol touto spoločnosťou iba predložený a že bol vypracovaný až po uvedenom stretnutí.
- 135 V tejto súvislosti sa Súd prvého stupňa dopustil nesprávneho vyhodnotenia uvedeného dôkazného prostriedku.
- 136 Ako to uviedla generálna advokátka v bodoch 214 a 215 svojich návrhov, takého nesprávne vyhodnotenie nemôže spôsobiť neplatnosť napadnutého rozsudku.

- 137 Ako vyplýva z bodov 126 až 130 tohto rozsudku, dôvody, ktoré Súd prvého stupňa posudzoval na to, aby dospel k záveru, že stretnutie, ktoré sa konalo 3. až 5. júna 1995, predstavuje pokus o pokračovanie predmetného kartelu, sa zakladá na piatich dôkazoch, medzi ktorými sa nachádza poznámka pripísaná spoločnosti Roquette.
- 138 Okrem toho samotný Súd prvého stupňa relativizoval dôkaznú silu tohto dokumentu, keď sa v bode 263 napadnutého rozsudku nazdával, že uvedená poznámka poskytuje len nepresnú predstavu o obsahu rokovaní zo stretnutia, ktoré sa konalo 3. až 5. júna 1995, a považoval ju iba za potvrdenie tézy obhajovanej Komisiou.
- 139 Štvrtá časť tretieho žalobného dôvodu je teda bezpredmetná.
- 140 Pokiaľ ide o tretiu časť tretieho odvolacieho dôvodu, treba pripomenúť, ako to uviedol Súd prvého stupňa v bode 265 napadnutého rozsudku, že na účely posúdenia uplatnenia článku 81 ods. 1 ES na dohodu alebo zosúladený postup nie je nevyhnutné zohľadňovať konkrétne účinky dohody, pokiaľ cieľom tejto dohody je vylúčovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže na spoločnom trhu. Súd prvého stupňa sa v tomto bode nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia.
- 141 Z uvedeného vyplýva, že treba zamietnuť celý tretí odvolací dôvod ako čiastočne nedôvodný a čiastočne neprípustný.

O štvrtom dôvode, ktorý bol uvedený subsidiárne a ktorý je založený na nesprávnom právnom posúdení, čo sa týka zohľadnenia poľahčujúcich okolností

Argumentácia účastníkov konania

- ¹⁴² Spoločnosť ADM sa nazdáva, že Súd prvého stupňa sa v bode 287 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho výkladu usmernení tým, že Komisii neuložil povinnosť uplatniť poľahčujúce okolnosti stanovené v uvedených usmerneniach v prípade ukončenia účasti na karteli. Okrem toho v rozpore s názorom Súdu prvého stupňa uplatnenie poľahčujúcich okolností nemôže byť ovplyvnené skutočnosťou, že predmetný kartel bol tajný.
- ¹⁴³ Komisia sa nazdáva, že Súd prvého stupňa správne stanovil, že ukončenie účasti na karteli nemá za následok automatické zníženie pokuty. Komisia v tomto zmysle disponuje širokou mierou voľnej úvahy, najmä pokiaľ ide o správanie dotknutého podniku. V tomto prípade spoločnosť ADM neprispela výrazným spôsobom k správne konaniu, a preto nemôže využiť poľahčujúce okolnosti.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- ¹⁴⁴ Je vhodné pripomenúť, že v časti 3 usmernení sa v podstate stanovuje, že základná čiastka pokuty, ktorú stanovila Komisia, sa zníži najmä vtedy, keď dotknutý podnik ukončí porušovanie po prvých zásahoch Komisie.

- 145 V tejto súvislosti Súd prvého stupňa v bode 280 napadnutého rozsudku usúdil, že uvedené ustanovenie je potrebné vykladať v tom zmysle, že iba osobitné okolnosti prejednávaneho prípadu, v ktorom skutočne došlo k ukončeniu porušovania po prvých zásahoch Komisie, by mohli odôvodniť zohľadnenie uvedenej okolnosti ako poľahčujúcej okolnosti.
- 146 Súd prvého stupňa teda odmietol tézu odvolateľky, podľa ktorej ukončenie porušovania by malo mať automaticky za následok zníženie výšky základnej sumy pokuty v súlade s časťou 3 usmernení. Súd prvého stupňa zároveň v bode 279 napadnutého rozsudku zdôraznil, že takýto výklad uvedeného ustanovenia by ohrozil potrebný účinok článku 81 ods. 1 ES.
- 147 Nemožno teda namietat, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia.
- 148 Treba teda konštatovať, že uplatnenie zníženia základnej sumy pokuty je nevyhnutne spojené s okolnosťami konkrétneho prípadu, ktoré môžu Komisiu viesť k tomu, že sa neuplatnia na podnik, ktorý sa zúčastnil na nezákonnej dohode.
- 149 Ak by sa poľahčujúca okolnosť uplatnila na situácie, v ktorých sa podnik zúčastňuje na zjavne nezákonnej dohode, o ktorej podnik vedel alebo nemohol nevedieť, že predstavuje porušenie, mohlo by to podnecovať iné podniky, aby v tajných dohodách pokračovali čo najdlhšie v nádeji, že ich správanie nebude nikdy odhalené, pričom vedia, že keď bude odhalené, môžu dosiahnuť zníženie pokuty, ak porušovanie ukončia. Takéto uplatnenie poľahčujúcej okolnosti by anulovalo akýkoľvek odstrašujúci účinok uloženej pokuty a ohrozilo by potrebný účinok článku 81 ods. 1 ES.

- 150 Súd prvého stupňa teda správne usúdil, že odvolateľka, ktorá sa zúčastnila na tajnom karteli — skutočnosť, ktorú nepopiera —, sa nemôže domáhať zníženia základnej sumy pokuty, ktorá jej bola uložená, na základe argumentu, že svoje nezákonné správanie ukončila po prvom zásahu amerického úradu na ochranu hospodárskej súťaže.
- 151 Štvrtý žalobný dôvod je preto potrebné zamietnuť ako nedôvodný.
- 152 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že odvolanie musí byť zamietnuté v celom rozsahu ako čiastočne nedôvodné a čiastočne neprípustné.

O trovách

- 153 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 118 tohto istého rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazat spoločnosť ADM na náhradu trov konania a uvedená spoločnosť nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazat ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Odvolanie sa zamieta.

2. Archer Daniels Midland Co. je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy